

СТАНОВИЩЕ

На проф. д-р Любомир Петров Гърбев, НАТФИЗ „Кръстю Сарафов“ и Театрален колеж „Любен Гройс“ – София.

- На **Димитър Маринов**, докторант в Югозападен университет „Неофит Рилски“, по процедура за присъждане на образователна и научна степен „доктор“, с дисертация на тема „Към сцената и към екрана. Методология за овладяване на актьорското изкуство чрез индивидуален творчески подход“, професионално направление 8.4. „Театрално и филмово изкуство“.

Роденият в град София /06.10.1964 г./ Димитър Маринов е известен български театрален и филмов актьор, който живее и работи в САЩ и с богат практически и педагогически опит, както личи от биографията и библиографската справка. Представената дисертация **„Към сцената и към екрана. Методология за овладяване на актьорското изкуство чрез индивидуален творчески подход“**, представлява обемен научен труд от 242 страници. Предложената разработка има ясна структура. Тя е организирана в четири глави с по няколко подглави. Започва с въведение, последвано от увод и завършва със заключение. Има и обширна библиография. Всред цитираните автори са Константин Станиславски, Всеволод Мейерхолд, Михаил Чехов, Антонен Арто, Бертолт Брехт, Санфорд Майснер, Лий Страсбърг и др. В увода дисертантът се представят значимостта и актуалността на темата; целта и задачите на дисертационния труд; обектът и предметът на изследването; неговата научна новост, свързани с „разработването на нова методология и на подход за поставяне и „натрениране“ на актьорския талант в следните направления:

— Да се освободи съзнанието от закостенялото субективно правило;

— Да се окуражи и укрепне в увереност психиката на твореца, отървавайки се от лабилност: не съм сигурен/а дали го мога;

— Да се възбуди и утвърди принципен манталитет: ако аз си вярвам, всички ще ми вярват, дори когато и не ме приемат. И тогава тази вяра, да се превърне в професионално верую – строго индивидуално;

— Да се премахне доминиращото „учителстване“: слушай какво казвам, а не гледай какво правя. Така, да се установи абсолютната връзка, зависимост между теория и занаят. Чрез систематичен баланс на колкото казано, толкова и направено, актьорът да заяви: Това което зная, е което казвам и е това, което правя;

— Един драматичен материал се прави по начин, по който актьорът реши. Колкото актьори правят един материал, толкова са и начините на правенето на този материал – няма формула нито матрица – лично творческо усмотрение;

— Отърсване от статуквото „група-ние-еднакви“: актьорството е строго индивидуално изкуство, но в партньорство; — Подход на принципа: човекът преди актьора.“

Първа част е посветена на работата на актьора над себе си. Разглеждат се основни понятия в актьорската техника като „органично внимание“, „кръг на внимание“, „мускулно напрежение“, „сценична физическа подготовка“, „оправдаване“, „творческо въображение“, „отношение“, „емоционална памет“, „сетивна памет“, „вътрешно органично внимание“, „сценично действие“, „етюд“ и др.

Във втора част основен акцент е партнирането (индиректно, с думи и без думи) на сцената и диалогичността на театъра.

В третата част е направен обзор на различни актьорски тренингови практики през XX век, базирани на ключови теоретични новаторски разработки на големите театрални творци като Станиславски, Мейерхолд, Чехов, Арто, Брехт, Майснер, Страсбург и др.

В четвърта част във фокуса на внимание попада подготовката на актьора за неговите екранни превъплъщения. Достойнство на труда е, че проблемите се разглеждат в практико приложен план. Посочени са редица примери и са предложени множество упражнения и задачи за самостоятелна подготовка. По своята същност представеният текст е методическо ръководство, учебно помагало за актьори в театъра и в киното. Съгласна съм с изтъкнатите от докторанта приноси по отношение на читателите и ползвателите на неговия текст като: запознаване с методологии и практически упражнения за освобождаване на съзнанието от субективизъм; окуражаване и укрепване на психиката на твореца и неговата увереност; следване на принципа, че един драматичен материал се прави по начин, по който актьорът реши; отърсване от статуквото „група-ние-еднакви“, доколкото актьорското изкуство е строго индивидуално изкуство, въпреки че е в партньорство; утвърждаване на принципа: човекът преди актьора и др. Към тях, относно качествата на самия труд, бих изтъкнал следните приноси:

— Направен е преглед и анализ на различни актьорски тренингови системи като тези на Станиславски, Мейерхолд, Арто, Майснер, Страсбург, Адлер и др.

— Направен е анализ и са преосмислени ключови понятия, свързани с обучението по актьорско майсторство в театъра и в киното.

— Разработена е методология за обучение на актьора както в театъра, така и в киното.

— Анализирани са редица примери, свързани с актьорската практика и са представени оригинални собствени разработки за актьорски тренинг за театър и кино.

— Подчертаване на огромната обществена значимост на актьорското изкуство, театъра и киното за обществото, което е изходна хипотеза на дисертацията.

Докторантът е положил всички изпити. Провел е няколко уъркшопа със студенти. Той има изискуемия минимум от публикации в специализирани издания.

Във връзка с гореизтъкнатите приноси на докторанта и достойнства на работата, препоръчвам дисертацията да бъде придвижена към вътрешна и публична защита по процедурата за присъждане на образователната и научна степен „доктор“ на дисертанта Димитър Маринов.

Дата: 14.04.2025

.....

Проф. д-р Любомир Гърбев

OPINION

To Prof. Dr. Lubomir Petrov Garbev, NATFIZ "Krastyu Sarafov" and Theater College "Lyuben Groys" - Sofia., for the dissertation on the topic "The Road to the Stage and to the Screen"

for the acquisition of the educational and scientific degree "doctor" of Dimitar Dimitrov Marinov in the professional field 8.4. Theater and Film Arts and the scientific specialty

Cinema Studies, Cinema Art and Television

Reviewer Assoc. Prof. Kostadin Bonev

Candidate Dimitar Marinov

Scientific advisor Prof. Dr. Ioana Spasova - Dikova

Born in Sofia /06.10.1964/ Dimitar Marinov is a famous Bulgarian theater and film actor who lives and works in the USA and has extensive practical and pedagogical experience, as evidenced by his biography and bibliography. The presented dissertation "To the Stage and to the Screen. Methodology for Mastering the Art of Acting through an Individual Creative Approach" is a voluminous scientific work of 242 pages. The proposed work has a clear structure. It is organized into four chapters with several subchapters. It begins with an introduction, followed by an introduction and ends with a conclusion. There is also an extensive bibliography. Among the cited authors are Konstantin Stanislavsky, Vsevolod Meyerhold, Mikhail Chekhov, Antonin Artaud, Bertolt Brecht, Sanford Meissner, Lee Strasberg, etc. In the introduction, the dissertationist presents the significance and relevance of the topic; the goal and objectives of the dissertation; the object and subject of the study; its scientific novelty, related to the "development of a new methodology and approach for placing and "training" acting talent in the following areas:

- To free the consciousness from the rigid subjective rule;
- To encourage and strengthen the psyche of the artist in confidence, getting rid of lability: I am not sure if I can do it;
- To arouse and affirm a principled mentality: if I believe in myself, everyone will believe in me, even when they do not accept me. And then this belief should turn into a professional creed - strictly individual;

- To eliminate the dominant "teachership": listen to what I say, and not look at what I do. Thus, to establish the absolute connection, dependence between theory and craft. Through a systematic balance of what is said and what is done, the actor should declare: What I know is what I say and what I do;
- A dramatic material is made in a way that the actor decides. As many actors make a material, there are as many ways of making this material – there is no formula or matrix – personal creative discretion;
- Shaking off the status quo “group-we-are-the-same”: acting is a strictly individual art, but in partnership; □ An approach based on the principle: the person before the actor.”

The first part is dedicated to the actor's work on himself. Basic concepts in acting technique are examined, such as "organic attention", "circle of attention", "muscular tension", "stage physical preparation", "justification", "creative imagination", "attitude", "emotional memory", "sensory memory", "internal organic attention", "stage action", "etude", etc.

In the second part, the main emphasis is on partnership (indirectly, with words and without words) on stage and the dialogic nature of theater.

The third part provides an overview of various acting training practices in the twentieth century, based on key theoretical and innovative developments of great theater artists such as Stanislavsky, Meyerhold, Chekhov, Artaud, Brecht, Meissner, Strasberg, and others

.In the fourth part, the focus of attention is on the actor's preparation for his screen incarnations. The merit of the work is that the problems are considered in a practically applied plan. A number of examples are given and numerous exercises and tasks for self-training are proposed. In essence, the presented text is a methodological guide, a teaching aid for actors in the theater and cinema. I agree with the contributions highlighted by the doctoral student in relation to the readers and users of his text, such as: familiarization with methodologies and practical exercises for freeing consciousness from subjectivism; encouraging and strengthening the psyche of the artist and his confidence; following the principle that a dramatic material is made in a way that the actor decides; shaking off the status quo of "group-we-are-equal", insofar as acting is a strictly individual art, although it is in partnership; affirming the principle: the person before the actor, etc. To these, regarding the qualities of the work itself, I would highlight the following contributions:

- A review and analysis of various acting training systems such as those of Stanislavsky, Meyerhold, Artaud, Meissner, Strasberg, Adler, etc. has been made.
- An analysis has been made and key concepts related to acting training in theater and cinema have been reconsidered.
- A methodology has been developed for training the actor in both theater and cinema.
- A number of examples related to acting practice are analyzed and original own developments for acting training for theater and cinema are presented.
- Emphasizing the enormous social significance of acting, theater and cinema for society, which is the starting hypothesis of the dissertation

.The doctoral candidate has passed all exams. He has held several workshops with students. He has the required minimum number of publications in specialized publications.

In connection with the above-mentioned contributions of the doctoral candidate and the merits of the work, I recommend that the dissertation be advanced to internal and public defense under the procedure for awarding the educational and scientific degree "doctor" to the dissertation candidate Dimitar Marinov.

Date:14.04.2025

.....

Prof. Dr. Lyubomir Garbev